

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ _____ กองคลัง สำนักงานอธิการบดี โทร.3122-3 _____

ที่ ศธ 0515(6)/ ว 053 _____ วันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2551 _____

เรื่อง _____ แนวทางในการขับเคลื่อนมาตรการเร่งรัดการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2551

เรียน รองคณบดีฝ่ายบริหารคณะวิทยาศาสตร์ เลขานุการคณะ ผู้อำนวยการสถาบัน สำนัก ศูนย์ กอง
ประธานสภาอาจารย์

เพื่อโปรดทราบและโปรดแจ้งให้หน่วยงานในสังกัดเพื่อ

() ทราบ

() ทราบและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

(/) ทราบและถือปฏิบัติ

(นายสมศักดิ์ เจริญสุข)

หัวหน้างานธุรการ

แทน ผู้อำนวยการกองคลัง

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ _____ กองคลัง สำนักงานอธิการบดี โทร.3122

ที่ ศธ 0515(6)/ 01399 วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2551

เรื่อง แนวทางในการขับเคลื่อนมาตรการเร่งรัดการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2551

เรียน รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร

สรุปเรื่อง ตามหนังสือที่ กค 0405.2/ว 16 ลงวันที่ 15 มกราคม 2551 กรมบัญชีกลาง ได้แจ้งแนวทางในการขับเคลื่อนมาตรการเร่งรัดการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 เพื่อให้ส่วนราชการใช้เป็นคู่มือในการปฏิบัติงานด้านการเร่งรัดการเบิกจ่ายเงินงบประมาณให้มีประสิทธิภาพ ตามรายละเอียดปรากฏในหนังสือดังกล่าว

กฎ / ระเบียบ / ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

- สามารถดูรายละเอียดหนังสือดังกล่าวได้ที่เว็บไซต์ของกองคลัง <http://finance.oop.cmu.ac.th/>

ที่ หนังสือเวียนกองคลัง (การบริหารงบประมาณ)

ข้อเสนอเพื่อพิจารณา

1. เพื่อโปรดทราบ
2. แจ้งทุกส่วนราชการในสังกัดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพื่อทราบและใช้เป็นคู่มือในการปฏิบัติงานต่อไป

พ.ล.

(นางพิกุลทอง เมืองแก้ว)

เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป 6

1 กพ. 51

1 กพ 51

ส.บ
1 กพ 51

(นางสาวสุคนธ์ ยากี)

ผู้อำนวยการกองคลัง

คำสั่ง

ทราบ
แจ้งตามเสนอ

[4 ก.พ. 2551

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์วิษระ รุจิเวชพงศธร,
รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

1๒๓๓

กองคลัง
03446

ที่ 31 ส.ค. 2551

กองคลัง สำนักงานอธิการบดี
เลขที่ 01248
วันที่ 31 ส.ค. 2551
เวลา

กรมบัญชีกลาง

ถนนพระราม 6 กทม. 10400

ที่ กค 0405.2/จ 16

15 มกราคม 2551

เรื่อง แนวทางในการขับเคลื่อนมาตรการเร่งรัดการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2551

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

สิ่งที่ส่งมาด้วย หนังสือแนวทางการขับเคลื่อนมาตรการเร่งรัดการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2551

สืบเนื่องจากนโยบายรัฐบาลในการเร่งรัดการเบิกจ่ายเงินงบประมาณตั้งแต่ปี พ.ศ.2545 ถึงปัจจุบัน และจากการรายงานผลการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ ตลอดจนปัญหาอุปสรรคในการเบิกจ่าย ในปีงบประมาณ พ.ศ.2549-2550 พบว่า เจ้าหน้าที่ยังขาดความรู้ ความเข้าใจ และยังไม่มีความชำนาญในการดำเนินการตามระบบ GFMS และการประมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Auction) ตลอดจนกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน และเนื่องจากในปีงบประมาณ พ.ศ.2551 รัฐบาลได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายเป็นจำนวนเงินถึง 1,660,000 ล้านบาท ดังนั้นกรมบัญชีกลางในฐานะหน่วยงานกลางในการกำกับดูแลด้านการเงินการคลัง และในฐานะเลขานุการคณะกรรมการติดตามเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณภาครัฐ ซึ่งได้รับมอบหมายจากคณะรัฐมนตรี จึงเห็นความจำเป็นที่ต้องมีการจัดการความรู้ที่จะสนับสนุนการเบิกจ่ายเงินงบประมาณให้เป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

กรมบัญชีกลางจึงได้จัด "โครงการสัมมนาเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการติดตามเร่งรัดการเบิกจ่ายเงินงบประมาณให้ได้ตามเป้าหมายรัฐบาล" และนำความรู้จากผลการสัมมนามาจัดทำแนวทางการขับเคลื่อนมาตรการเร่งรัดการเบิกจ่ายเงินงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2551 ทั้งนี้เพื่อประโยชน์แก่ส่วนราชการในการใช้เป็นคู่มือในการปฏิบัติงานด้านการเร่งรัดการเบิกจ่ายเงินงบประมาณให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลในการกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศให้มีเสถียรภาพต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายปิยะพันธุ์ นิยมกานหมื่นเจ้า)

อธิบดีกรมบัญชีกลาง

สำนักการเงินการคลัง

โทร. 0-2270-0368-9

โทรสาร 0-2270-0324

e-mail : Fsysdevl@cgd.go.th

แนวทางการขับเคลื่อนมาตรการเร่งรัดการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2551

กรมบัญชีกลาง

สำนักการเงินการคลัง กระทรวงการคลัง

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปผู้บริหาร	1
วิเคราะห์สรุปปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขการติดตาม เร่งรัดการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ ประจำปี พ.ศ. 2545 – 2550	3
สรุปผลแนวทางปฏิบัติที่ประสบผลสำเร็จ (<i>Best Practice</i>) ในการเร่งรัดการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ ของ	9
- กรมทางหลวงชนบท	
- กรมทางหลวง	
- กรมชลประทาน	
แนวทางในการขับเคลื่อนมาตรการเร่งรัดการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2551	20
บทสรุปและข้อเสนอแนะ	26

แนวทางการขับเคลื่อนมาตรการเร่งรัดการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2551

1. บทสรุปผู้บริหาร

ในการพัฒนาประเทศให้มีเสถียรภาพทั้งทางด้านสังคมความเป็นอยู่ ด้านเศรษฐกิจ ตลอดจนด้านอื่น ๆ รัฐบาลได้ดำเนินการตามนโยบายภาครัฐมาอย่างต่อเนื่อง ยุทธศาสตร์ตาม แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 - 2554) กำหนดให้เรื่องงบประมาณ เป็นเรื่องสำคัญที่สุดที่มีผลต่อการพัฒนาประเทศ ซึ่งจะเห็นได้ว่า งบประมาณ พ.ศ. 2550 รัฐบาลได้ออกมติวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2550 เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 1,566,200 ล้านบาท และมีแผนการใช้จ่ายจากโครงการเงินกู้ต่างประเทศอีกจำนวนไม่น้อยกว่า 1,162.5 ล้านบาท และในงบประมาณ พ.ศ. 2551 งบประมาณที่จะได้รับอีกประมาณ 1,660,000 ล้านบาท การส่งเสริมเงินจำนวนมหาศาลดังกล่าวเข้าสู่ภาคประชาชน หรือภาคเศรษฐกิจ ถือเป็นกิจกรรมเร่งด่วนที่รัฐบาลจะต้องดำเนินการ เนื่องจากงบประมาณรายจ่าย ถือเป็นเครื่องมือทางการคลังที่มีความสำคัญของรัฐบาลในการพัฒนา และรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ นอกจากนี้จะช่วยผลักดันการดำเนินงานตามแผนงาน โครงการต่าง ๆ ให้เป็นไปในทิศทางและแนวนโยบายที่รัฐบาลกำหนดการเร่งรัดการดำเนินงานและการ ใช้จ่ายเงินงบประมาณ เพื่อเพิ่มอัตราการใช้จ่ายเงินของรัฐเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจจะมีส่วนช่วยให้การฟื้นตัวทางเศรษฐกิจของประเทศเป็นไปอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง ซึ่งจะเห็นได้จากในช่วงตั้งแต่ งบประมาณ พ.ศ. 2545 จนถึงปัจจุบัน รัฐบาลได้ให้ความสำคัญต่อการติดตามเร่งรัดการใช้จ่ายเงิน งบประมาณอย่างมาก เพื่อให้การใช้จ่ายเงินงบประมาณเป็นกลไกสำคัญในการเพิ่มอุปสงค์ในประเทศ และช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศให้มีเสถียรภาพ และเติบโตอย่างต่อเนื่อง

คณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ 15 ตุลาคม 2545 ให้จัดตั้งคณะกรรมการติดตามผล การใช้จ่ายเงินภาครัฐ โดยมีจุดมุ่งหมายให้ทำหน้าที่ติดตามเร่งรัดการดำเนินงานและการใช้จ่ายเงิน ภาครัฐ รวมทั้งเสนอมาตรการเร่งรัดหรือแก้ไขปัญหาเพิ่มเติม เพื่อให้การใช้จ่ายเงินของส่วนราชการและ รัฐวิสาหกิจต่าง ๆ เป็นไปตามเป้าหมาย และให้คณะกรรมการติดตามผลการใช้จ่ายเงินภาครัฐ ดังกล่าวดำเนินการต่อเนื่องไปในปีงบประมาณ พ.ศ. 2546 - 2549 โดยคณะกรรมการติดตามผลการ ใช้จ่ายเงินภาครัฐ กำหนดองค์ประกอบโดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นประธาน อธิบดี กรรมการบัญชีกลางเป็นกรรมการและเลขานุการ และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะหน่วยงานที่ ได้รับงบประมาณงบลงทุนจำนวนสูง เข้าร่วมเป็นกรรมการดังกล่าวด้วย ทั้งนี้ คณะกรรมการดังกล่าว มีอำนาจหน้าที่ในการติดตามเร่งรัดการดำเนินงานและการใช้จ่ายเงินภาครัฐ กำหนดมาตรการเร่งรัด และแก้ไขปัญหาเพื่อให้การใช้จ่ายเงินเป็นไปตามเป้าหมาย รายงานผลการใช้จ่ายเงินของหน่วยงานของรัฐ

ปัญหาอุปสรรคในการใช้จ่ายเงิน และเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาอุปสรรคในการใช้จ่ายเงินต่อ คณะรัฐมนตรี ประธานงาน และเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาชี้แจง หรือให้จัดส่งเอกสารในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการติดตามผลการใช้จ่ายเงินภาครัฐให้คณะกรรมการฯ พิจารณา และแต่งตั้งคณะทำงาน เพื่อช่วยในการดำเนินงานของคณะกรรมการฯ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และรวดเร็วยิ่งขึ้น

สืบเนื่องจากนโยบายรัฐบาลในการเร่งรัดการเบิกจ่ายเงินงบประมาณของส่วนราชการ และจากการรายงานผลการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ ตลอดจนปัญหาอุปสรรคในการเบิกจ่ายระหว่าง ปีงบประมาณ พ.ศ. 2549 - 2550 พบว่า เจ้าหน้าที่ยังขาดความรู้ ความเข้าใจ และยังไม่มีความชำนาญในการดำเนินการตามระบบ *GFMIS* และการประมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (*e-Auction*) ตลอดจนกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน และเนื่องจากในปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 รัฐบาลได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายเป็นจำนวนเงินถึง 1,660,000 ล้านบาท ดังนั้น กรมบัญชีกลางในฐานะหน่วยงานกลางในการกำกับดูแลด้านการเงินการคลัง และในฐานะเลขานุการ คณะกรรมการติดตามการใช้จ่ายเงินภาครัฐ ซึ่งได้รับมอบหมายจากคณะรัฐมนตรี จึงเห็นควรที่จะต้อง ส่งเสริมและผลักดันให้มีการจัดการองค์ความรู้ เพื่อเป็นการสนับสนุนการเบิกจ่ายเงินงบประมาณให้เป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ โดยนำกรอบแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการความรู้ และนำเครื่องมือในการจัดการความรู้จากฐานความรู้ บทเรียน และความสำเร็จ (*Lesson Learned and Best Practice Databases*) มาประยุกต์ใช้ และนำเอาความรู้ด้านการคลังที่เกี่ยวข้องกับการเบิกจ่ายเงินงบประมาณมาบูรณาการกับความรู้ที่เกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และแนวทางการแก้ไข ปัญหาซึ่งเป็นประสบการณ์ตรงของหน่วยงานต้นแบบ (*Best Practice*) มาวิเคราะห์และ สังเคราะห์ เพื่อกำหนดเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนมาตรการเร่งรัดการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 ซึ่งเป็นการสร้างคุณค่าเพิ่มของความรู้ให้เกิดเป็นองค์ความรู้ใหม่ และสามารถถ่ายทอดไปสู่บุคลากรภาครัฐที่ปฏิบัติงานด้านนี้เพื่อก่อให้เกิดการเบิกจ่ายเงินงบประมาณของส่วนราชการที่มีประสิทธิภาพ ส่งผลในการกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศให้มีเสถียรภาพ

2. วิเคราะห์สรุปปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขการติดตามเร่งรัดการเบิกจ่ายเงิน งบประมาณ ประจำปี พ.ศ. 2545 – 2550

จากรายงานของคณะกรรมการติดตามผลการใช้จ่ายเงินภาครัฐ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2545 - 2550 สามารถวิเคราะห์และสรุปปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน และการเบิกจ่ายเงินงบประมาณของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ พร้อมทั้งแนวทางแก้ไข เพื่อมิให้เกิดปัญหาการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ ได้ 4 ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ 1 : ปัญหาของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ

- 1.1 รอรูปแบบรายการ และการกำหนดคุณลักษณะ รวมทั้งแบบแปลนจากส่วนราชการส่วนกลาง ทำให้ไม่สามารถดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างได้
- 1.2 มีการแก้ไขคุณลักษณะครุภัณฑ์ แบบแปลน หรือเปลี่ยนแปลงรายการ เพื่อให้เหมาะสมกับการใช้งานในปัจจุบัน และวงเงินงบประมาณที่ได้รับ ทำให้ไม่สามารถดำเนินการได้ทันที
- 1.3 ส่วนราชการส่วนกลาง โอนจัดสรรเงินประจำงวดไปให้หน่วยงานในภูมิภาคล่าช้า
- 1.4 ส่วนราชการไม่ได้เตรียมความพร้อมเกี่ยวกับแบบแปลน สถานที่ ราคาากลาง ทำให้เมื่อได้รับอนุมัติเงินประจำงวดแล้ว ต้องเสียเวลาในการดำเนินการในเรื่องดังกล่าว
- 1.5 ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจดำเนินโครงการที่ใช้เงินงบประมาณที่กันเงินไว้เบิกเหลืออมปี และขยายเวลาเบิกจ่ายเงินก่อน ทำให้การเบิกจ่ายเงินงบประมาณปีปัจจุบันล่าช้า
- 1.6 หน่วยงานปฏิบัติได้รับแผนการปฏิบัติงาน และการจัดสรรงบประมาณล่าช้า
- 1.7 การกำหนดรูปแบบการก่อสร้างไม่ได้ดำเนินการไว้วกก่อน และรูปแบบการก่อสร้างไม่ได้ปรับปรุงให้สอดคล้องกับราคาก่อสร้างในปัจจุบัน
- 1.8 เจ้าหน้าที่ในส่วนภูมิภาคมีจำนวนน้อย และขาดความชำนาญในการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธี e-Auction
- 1.9 การดำเนินการของงาน / โครงการ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2548 ยังไม่แล้วเสร็จ ส่งผลให้การดำเนินการของงาน/โครงการ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2549 ต้องล่าช้าตามไปด้วย

- 1.10 การกำหนดแผนการปฏิบัติงาน และการใช้จ่ายเงินงบประมาณ ไม่ได้กำหนดตามความเป็นจริง ทำให้ส่วนราชการต้องมีการปรับแผนในระหว่างปี
- 1.11 มีเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน และขาดความรู้ ความเข้าใจ และยังไม่มีความชำนาญในการดำเนินงานตามระบบ *GFMIS* การประมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (*e-Auction*) ตลอดจนกฎหมายและระเบียบที่ต้องใช้ในการปฏิบัติงาน

ประเด็นที่ 2 : ปัญหาที่เกิดจากปัจจัยภายนอก

- 2.1 โครงการที่เป็นนโยบายสำคัญ และมีขนาดใหญ่ จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติก่อนดำเนินการ
- 2.2 การขอความเห็นชอบด้านผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
- 2.3 รอคอยบูรณาการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- 2.4 ได้รับจัดสรรงบประมาณในขั้นการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีล่าช้า ทำให้ไม่สามารถเตรียมการดำเนินงานได้ตั้งแต่ต้นปีงบประมาณ
- 2.5 ส่งมอบพื้นที่ดำเนินการล่าช้า ประชาชนคัดค้านการเข้าดำเนินการในพื้นที่ และปัญหากรรมสิทธิ์ที่ดิน
- 2.6 สภาพภูมิอากาศ และเกษตรกรรม เช่น ช่วงฤดูฝนจะไม่สามารถดำเนินงานก่อสร้างได้ หรือในฤดูกาลเพาะปลูก/เก็บเกี่ยว จะไม่สามารถนำเครื่องจักรเข้าพื้นที่ได้ ส่งผลต่อการดำเนินงานก่อสร้าง
- 2.7 ภัยธรรมชาติ เช่น การเกิดอุทกภัยใน 8 จังหวัดภาคใต้
- 2.8 ปัญหาความไม่สงบในเขตพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ทำให้ผู้รับจ้างไม่เข้าทำงาน หรือหยุดการก่อสร้างเป็นช่วง ๆ
- 2.9 ครุภัณฑ์ที่มีคุณลักษณะพิเศษ ต้องรอการนำเข้าจากต่างประเทศ
- 2.10 ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจไม่สามารถดำเนินการตามโครงการต่าง ๆ เนื่องจากได้รับงบประมาณไม่เพียงพอ ซึ่งเป็นผลจากราคาน้ำมันเชื้อเพลิงมีราคาสูงขึ้น
- 2.11 การย้ายเสาไฟฟ้า ท่อประปา และสายโทรศัพท์ ต้องรอหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบเข้าดำเนินการก่อน

- 2.12 การประเมินราคาก่อสร้าง การใช้เทคนิคด้านวิศวกรรมสถาปัตยกรรม การขอความเห็นชอบด้านผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ต้องขอความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอก ทำให้เกิดความล่าช้า
- 2.13 การขอเข้าใช้พื้นที่ของสวนราชการ มีขั้นตอนในการดำเนินงานมาก และใช้เวลานาน
- 2.14 การจัดการกรรมสิทธิ์ที่ดิน หรือแนวก่อสร้างไม่ชัดเจน และความขัดแย้งของราษฎรในพื้นที่ ทำให้ไม่สามารถส่งมอบพื้นที่งานได้
- 2.15 ค่าจัดการกรรมสิทธิ์ที่ดินที่ได้รับในแต่ละปีไม่เพียงพอ
- 2.16 ผู้รับจ้างขาดสภาพคล่องทางการเงิน ขาดแรงงาน เครื่องจักรเครื่องมือ วัสดุก่อสร้าง ทำให้การดำเนินงานล่าช้า
- 2.17 การก่อสร้างที่มีระยะเวลาดำเนินงานไม่เกิน 1 ปี ผู้รับจ้างส่วนใหญ่ จะเบิกเงินค่างานงวดเดียวเมื่องานแล้วเสร็จ

ประเด็นที่ 3 : ปัญหาที่เกิดขึ้นตามปกติ

- 3.1 ผู้รับจ้างไม่เบิกค่างานล่วงหน้าร้อยละ 15 เพราะมีปัญหายุ่งยากเกี่ยวกับค่าธรรมเนียม และหลักทรัพย์ค้ำประกัน ทำให้มีอัตราการเบิกจ่ายได้น้อย
- 3.2 ผู้รับจ้างเสนอราคาสูงกว่าราคากลาง และงบประมาณที่ได้รับ ต้องขอทำความเข้าใจกับสำนักงานงบประมาณเพื่อขอเพิ่มวงเงินงบประมาณ หรือปรับลดเนื้องานลง ทำให้การดำเนินการล่าช้าออกไป
- 3.3 ผู้รับจ้างส่งมอบงานแล้ว แต่ไม่เบิกเงินตามงวดงาน โดยจะเบิกเงินในงวดถัดไป หรือเบิกเงินในงวดสุดท้าย
- 3.4 ปัญหาการร้องเรียนจากผู้ขาย หรือผู้รับจ้าง ที่ไม่ผ่านการคัดเลือก
- 3.5 ผู้รับจ้างทำงานล่าช้า และหยุดงาน จึงต้องยกเลิกสัญญา
- 3.6 ปัญหาการประมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ เช่น ผู้ร่วมประมูลมีจำนวนน้อย ไม่มีผู้เคาะราคา ผลการประมูลสูงกว่าราคากลาง และวงเงินงบประมาณที่ได้รับ
- 3.7 ดำเนินการหาตัวผู้รับจ้างหลายครั้ง เนื่องจากมีผู้เสนอราคาเพียงรายเดียว ผู้รับจ้างไม่ลงนามในสัญญา ยกเลิกสัญญาเดิม และมีการร้องเรียน
- 3.8 ผู้รับจ้างรับงานแล้ว แต่เข้าดำเนินการก่อสร้างล่าช้า ไม่ได้ปฏิบัติงานตามแผนการเบิกจ่ายเงินตามงวดงาน รั้งงานไว้หลายแห่ง เครื่องจักร และคนงานมีจำนวนน้อย

3.9 เงินประกันผลงาน ซึ่งส่วนราชการหักจากผู้รับจ้างร้อยละ 10 ของเงินที่ต้องจ่ายในงวดนั้น ปัจจุบันจะคืนเงินประกันผลงานให้ผู้รับจ้างเมื่อหักไว้ครบ 6 เดือน ทำให้ผู้รับจ้างขาดเงินหมุนเวียน

ประเด็นที่ 4 : แนวทางแก้ไข

- 4.1 ส่วนราชการควรเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับการสำรวจ การออกแบบ สถานที่ และดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างไว้ล่วงหน้า เมื่อได้รับอนุมัติเงินประจำงวด จึงลงนามในสัญญาได้
- 4.2 ให้ส่วนราชการส่วนกลางเร่งดำเนินการโอนเงินประจำงวดไปให้หน่วยงานในภูมิภาคโดยเร็ว เพื่อจะได้ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างได้
- 4.3 การดำเนินการโครงการที่ใช้เงินงบประมาณที่กันเงินไว้เบิกเหลือในปี และขยายเวลาเบิกจ่ายเงิน ควรดำเนินการไปพร้อม ๆ กันกับโครงการที่ใช้เงินงบประมาณปีปัจจุบัน
- 4.4 ให้มีการกำหนดคุณลักษณะใหม่ หรือแก้ไขครุภัณฑ์ แบบแปลน รูปแบบ งบประมาณ เปลี่ยนแปลงรายการ โอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณ ปรับเปลี่ยนแผนงาน/โครงการ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบาย เหมาะสมกับการใช้งาน สถานการณ์ หรือภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบัน และวงเงินงบประมาณที่ได้รับ
- 4.5 ในกรณีที่ผู้รับจ้างเสนอราคาสูงกว่างบประมาณที่ได้รับ สำนักงบประมาณควรมอบอำนาจให้ส่วนราชการเพิ่มวงเงินงบประมาณได้มากขึ้น แต่สำนักงบประมาณมีความเห็นว่า การมอบอำนาจให้หัวหน้าส่วนราชการ และรัฐวิสาหกิจสามารถโอนเปลี่ยนแปลงรายการอื่นมาเพิ่มเติมให้ทำได้เฉพาะในกรณีที่การประกวดราคาได้ราคาสูงกว่างบประมาณที่ได้รับไม่เกินร้อยละ 10 ซึ่งถือเป็นอัตราที่สมเหตุสมผล ถ้าเกินร้อยละ 10 ควรเสนอให้สำนักงบประมาณพิจารณาว่าราคาที่ผู้รับจ้างเสนอนั้น สูงกว่าราคาที่ควรจะเป็นหรือไม่ เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าในการใช้จ่ายเงินงบประมาณ
- 4.6 จัดให้มีการประชุมเรื่องระเบียบพัสดุที่ประกาศใช้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจมากขึ้น ซึ่งจะช่วยแก้ไขปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติตามระเบียบพัสดุของทางราชการได้

4.7 ในกรณีที่ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจไม่สามารถดำเนินการตามโครงการต่าง ๆ เนื่องจากได้รับงบประมาณไม่เพียงพอ อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากราคาน้ำมันเชื้อเพลิงที่มีราคาสูงขึ้น ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจปรับแผนการใช้จ่าย และลดเป้าหมายของโครงการ หรือกิจกรรม ที่ไม่กระทบต่อภารกิจหลักของหน่วยงาน ไปดำเนินการก่อน ดังนั้น เมื่อส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจได้ขอปรับแผนการใช้จ่ายตามมติดังกล่าวแล้ว หรือมีกรณีที่ต้องขอทำความตกลงกับสำนักงบประมาณ ให้สำนักงบประมาณเร่งพิจารณาตอบส่วนราชการโดยเร็ว

4.8 กรณีที่ส่วนราชการมีปัญหาเกี่ยวกับการเคลื่อนย้ายสาธารณูปโภค เพื่อเตรียมการก่อสร้าง ให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจมีหนังสือเวียนแจ้งขอความร่วมมือจากรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง รับผิดชอบดำเนินการให้กับส่วนราชการ และให้กรมบัญชีกลางมีหนังสือแจ้งส่วนราชการให้ส่งสำเนาหนังสือที่แจ้งให้รัฐวิสาหกิจดำเนินการ ให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ เพื่อเป็นการตามเรื่องให้อีกทางหนึ่งด้วย

4.9 ควรกำหนดให้มีการจ่ายคืนเงินประกันผลงานทันทีเมื่อผู้รับจ้างได้นำหนังสือค้ำประกันของธนาคารมาวาง โดยไม่ต้องรอให้ครบ 6 เดือน ซึ่งจะทำให้ผู้รับจ้างมีเงินหมุนเวียนในการดำเนินงาน

4.10 ส่วนราชการควรดำเนินการเกี่ยวกับการกำหนดคุณลักษณะ การสำรวจออกแบบ ขอความเห็นชอบรูปแบบ สถานที่ จัดซื้อจัดจ้าง การจ้างที่ปรึกษา ตั้งแต่เมื่อร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายผ่านวาระที่ 1

4.11 การวางแผนการปฏิบัติงาน และการใช้จ่ายเงินงบประมาณต้องให้ใกล้เคียงกับที่ต้องการปฏิบัติงานจริง เพื่อให้การปรับแผนในระหว่างปีมีน้อยที่สุด

4.12 ส่วนราชการต้องปรับแผนและวิธีการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับสภาพดินฟ้าอากาศและฤดูกาล

4.13 ส่วนราชการควรประเมินราคาที่ดินให้เป็นราคาปัจจุบันอยู่เสมอ เพื่อให้ราคาสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง และมีความเหมาะสม

4.14 ให้ส่วนราชการจัดทำแผนการจัดกรรมสิทธิ์ที่ดิน และแผนการก่อสร้าง เพื่อให้การจัดสรรงบประมาณสอดคล้องกับความต้องการ

4.15 การจัดหาผู้รับจ้าง ต้องพิจารณาความพร้อมของผู้รับจ้างทุกด้าน ไม่ควรพิจารณาราคาเพียงอย่างเดียว และให้ผู้รับจ้างจัดทำราคาการดำเนินงาน เพื่อเบิกจ่ายเงินประกันผลงาน และเบิกจ่ายค่า K ให้ผู้รับจ้างก่อนปลายปีงบประมาณ เพื่อบรรเทาปัญหาการขาดสภาพคล่องทางการเงินในระยะสั้น

4.16 ประสานงานและประชาสัมพันธ์ให้ราษฎรในพื้นที่ได้เข้าใจและมีส่วนร่วมจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานเพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับเจ้าหน้าที่ พร้อมทั้งจัดการอบรมให้ความรู้ เพื่อให้เจ้าหน้าที่เกิดความเข้าใจและมีความชำนาญในการปฏิบัติงาน

มติที่ประชุมคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.บ.) จังหวัดบุรีรัมย์ เรื่อง อนุมัติโครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร (ปศุสัตว์) ประจำปีงบประมาณ 2565 โดยให้สำนักงานเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์ เป็นหน่วยงานรับผิดชอบดำเนินการ

มติที่ประชุมคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.บ.) จังหวัดบุรีรัมย์ เรื่อง อนุมัติโครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร (ปศุสัตว์) ประจำปีงบประมาณ 2565 โดยให้สำนักงานเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์ เป็นหน่วยงานรับผิดชอบดำเนินการ

มติที่ประชุมคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.บ.) จังหวัดบุรีรัมย์ เรื่อง อนุมัติโครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร (ปศุสัตว์) ประจำปีงบประมาณ 2565 โดยให้สำนักงานเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์ เป็นหน่วยงานรับผิดชอบดำเนินการ

3. สรุปผลแนวทางปฏิบัติที่ประสบผลสำเร็จ (Best Practice) ในการเร่งรัดการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ ของกรมทางหลวงชนบท กรมทางหลวง และกรมชลประทาน

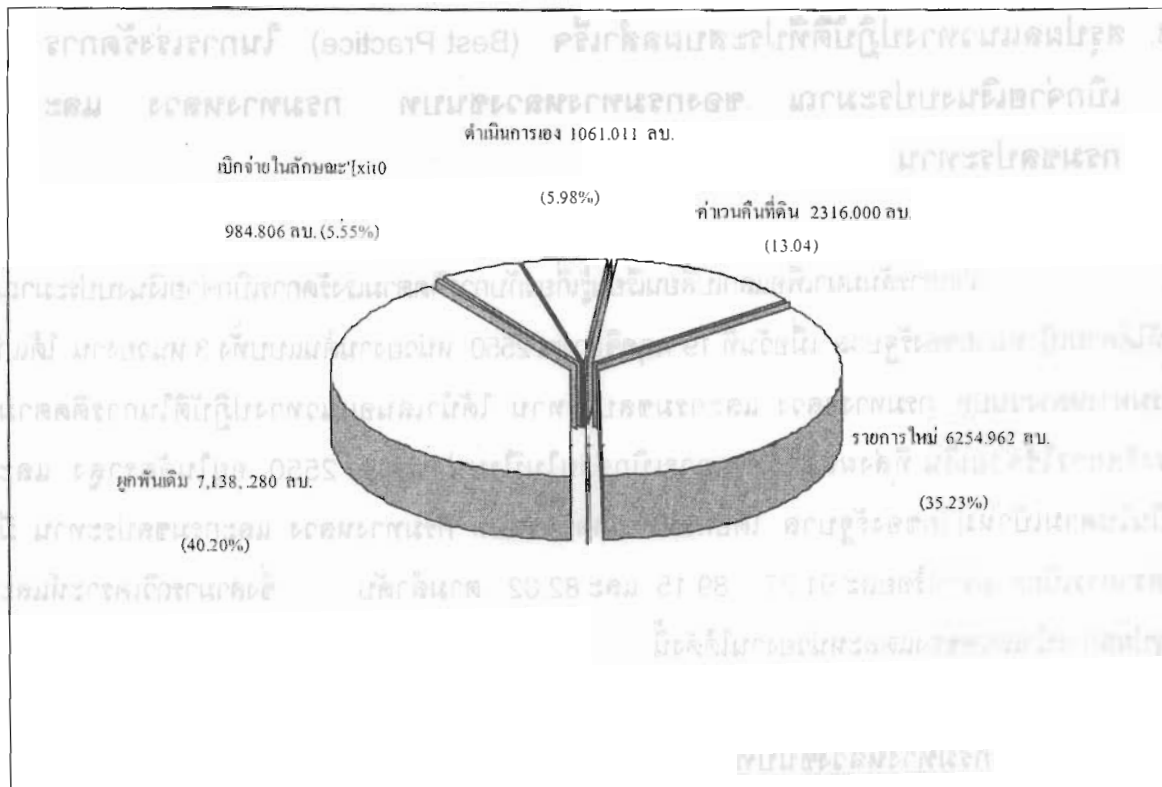
จากการสัมมนาเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการติดตามเร่งรัดการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ ให้ได้ตามเป้าหมายของรัฐบาล เมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายน 2550 หน่วยงานต้นแบบทั้ง 3 หน่วยงาน ได้แก่ กรมทางหลวงชนบท กรมทางหลวง และกรมชลประทาน ได้นำเสนอแนวทางปฏิบัติในการติดตามเร่งรัดการใช้จ่ายเงิน ที่ส่งผลให้อัตราการเบิกจ่ายในปีงบประมาณ 2550 อยู่ในอัตราสูง และเป็นไปตามเป้าหมายของรัฐบาล โดยกรมทางหลวงชนบท กรมทางหลวง และกรมชลประทาน มีอัตราการเบิกจ่ายรวมร้อยละ 91.27 89.15 และ 82.02 ตามลำดับ ซึ่งสามารถวิเคราะห์และสรุปผลการนำเสนอของแต่ละหน่วยงานได้ดังนี้

กรมทางหลวงชนบท

กรมทางหลวงชนบท เป็นหน่วยงานที่ได้รับงบประมาณในปี 2550 จำนวน 17,858.86 ล้านบาท สามารถเบิกจ่ายได้ในอัตราร้อยละ 91.27 ต่อบประมาณ ซึ่งเป็นอัตราที่สูงใกล้เคียงกับเป้าหมายที่รัฐบาลกำหนด (ร้อยละ 93) โดยวิทยากรของกรมทางหลวงชนบทได้นำเสนอว่าการที่กรมฯ ประสบผลสำเร็จในการเบิกจ่ายนั้น ขึ้นอยู่กับการวางแผนการเบิกจ่ายเงิน โดยมีเทคนิคในการดำเนินการ ดังนี้

1. การจัดกลุ่มของงบประมาณ เพื่อพิจารณาให้ความสำคัญในการเร่งรัดการเบิกจ่าย โดยเฉพาะงบลงทุน ในปี 2550 มีจำนวนทั้งสิ้น 17,755.06 ล้านบาท ได้จัดกลุ่มงบประมาณเป็น 5 กลุ่ม ได้แก่

- งบผูกพันเดิม ร้อยละ 40.20
- งบที่เบิกจ่ายในลักษณะประจำ ร้อยละ 5.55
- งบที่ดำเนินการเอง ร้อยละ 5.98
- ค่าเวนคืนที่ดิน ร้อยละ 13.04
- รายการใหม่ ร้อยละ 35.23

(แผนภูมิวงกลมปีงบประมาณ 2550 กรมทางหลวงชนบท)

โดยกรมทางหลวงชนบทได้ให้ความสำคัญ และเตรียมความพร้อมในการเบิกจ่ายเงินงบประมาณในบัญชีผูกพันเดิม และรายการใหม่ เป็นอันดับแรก เพราะมีนัยสำคัญกับการเบิกจ่ายโดยรวม

2. ข้อควรคำนึงในการวางแผนการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ

- 2.1 ให้มีการเบิกจ่ายตามจริง
- 2.2 ต้องคำนึงถึงศักยภาพของหน่วยงานในกรมฯ โดยนำผลการเบิกจ่ายเงินงบประมาณปีก่อน ๆ มาประกอบการพิจารณา

3. ปัญหาที่พบบ่อยในการวางแผนการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ

- 3.1 การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างรายการใหม่ล่าช้า ซึ่งปัญหาส่วนใหญ่เกิดจาก
 - ความไม่พร้อมของหน่วยงานเอง
 - ปัญหาเกี่ยวกับระเบียบการบริหารงบประมาณ หรือระเบียบการจัดซื้อจัดจ้าง
- 3.2 ผู้รับจ้างขาดสภาพคล่อง
- 3.3 ปัญหาความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

4. แนวทางแก้ปัญหา

4.1 ในการติดตามเร่งรัดการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ กรมทางหลวงชนบทได้ดำเนินการ ดังนี้

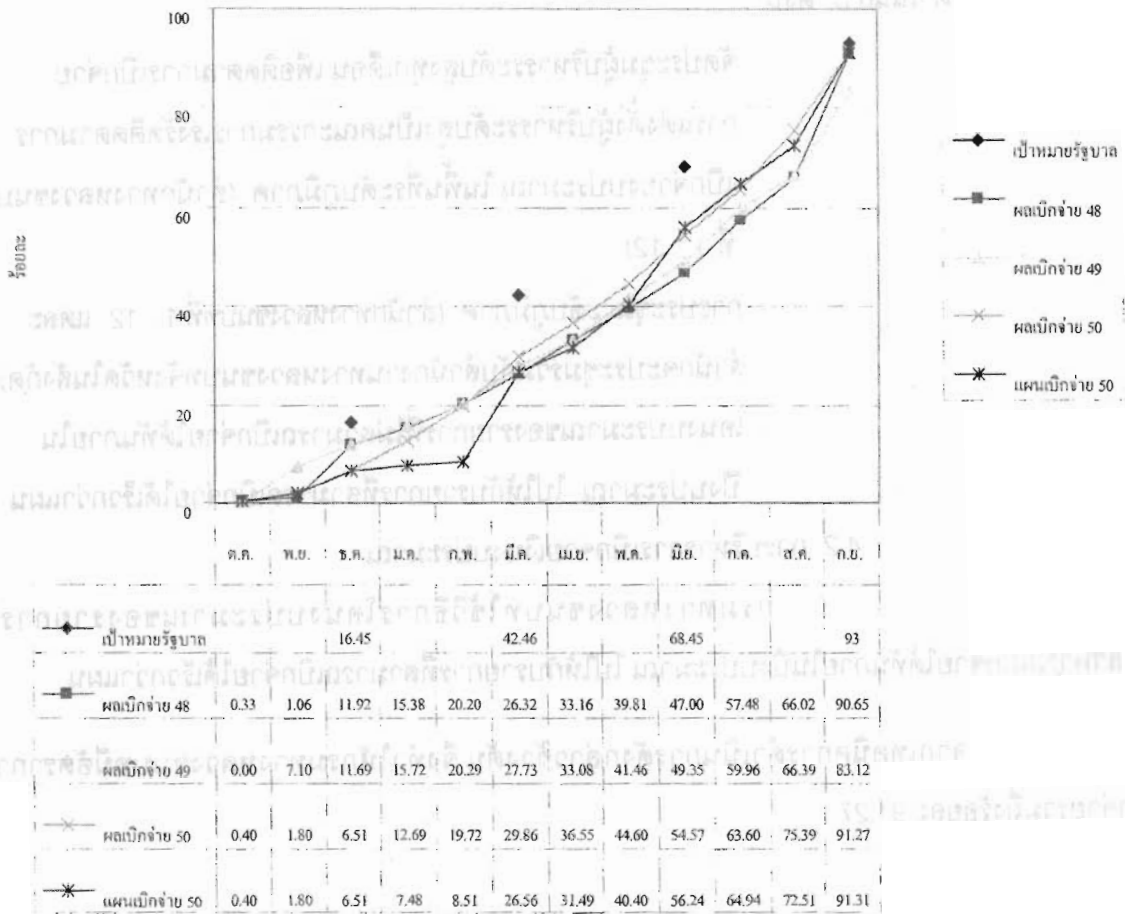
- จัดประชุมผู้บริหารระดับสูงทุกเดือน เพื่อติดตามการเบิกจ่าย
- การแต่งตั้งผู้บริหารระดับสูงเป็นคณะกรรมการเร่งรัดติดตามการเบิกจ่ายงบประมาณ ในพื้นที่ระดับภูมิภาค (สำนักงานหลวงชนบทที่ 1 - 12)
- การประชุมระดับภูมิภาค (สำนักงานหลวงชนบทที่ 1 - 12 แต่ละสำนักงานจะประชุมร่วมกับสำนักงานทางหลวงชนบทจังหวัดในสังกัด)
- โอนงบประมาณของรายการที่ไม่สามารถเบิกจ่ายได้ทันภายในปีงบประมาณ ไปให้กับรายการที่สามารถเบิกจ่ายได้เร็วกว่าแผน

4.2 การบริหารการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ

กรมทางหลวงชนบทใช้วิธีการโอนงบประมาณของรายการที่ไม่สามารถเบิกจ่ายได้ทันภายในปีงบประมาณ ไปให้กับรายการที่สามารถเบิกจ่ายได้เร็วกว่าแผน

จากเทคนิคการดำเนินการดังกล่าวข้างต้น จึงทำให้กรมทางหลวงชนบทมีอัตราการเบิกจ่ายรวมถึงร้อยละ 91.27

แผนและผลการเบิกจ่ายงบประมาณ 2550

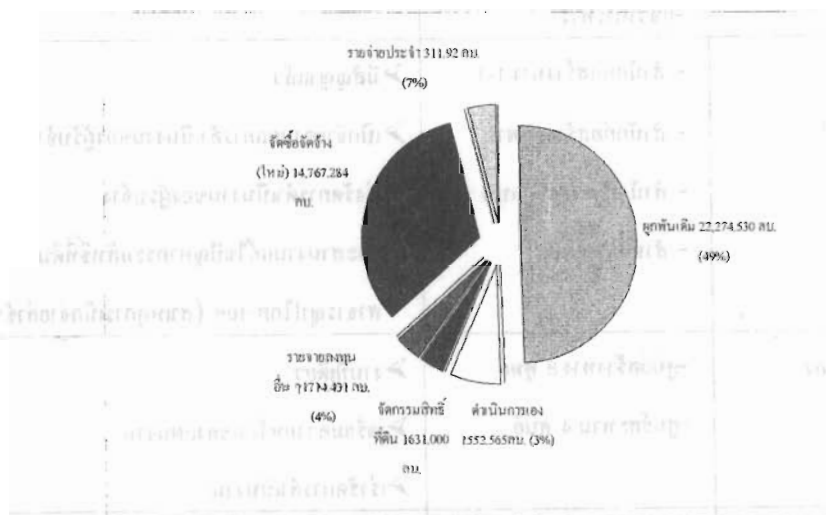

(แผนภูมิ : แผนและผลการเบิกจ่ายงบประมาณ 2550)

กรมทางหลวง

กรมทางหลวง เป็นหน่วยงานที่ได้รับงบประมาณในปี 2550 จำนวน 45,051.73 ล้านบาท สามารถเบิกจ่ายได้ในอัตราร้อยละ 89.15 ต่อบประมาณ ซึ่งเป็นอัตราที่สูงในลำดับต่อจากกรมทางหลวงชนบท โดยวิธยาการของกรมทางหลวง ได้นำเสนอแนวทางในการดำเนินการเพื่อให้เบิกจ่ายได้ตามเป้าหมายของรัฐบาล ดังนี้

1. วิเคราะห์งบประมาณต่าง ๆ ของกรมทางหลวง ว่ามีจำนวนเท่าใด และจะต้องบริหารจัดการอย่างไร โดยงบประมาณของกรมทางหลวงในปี 2550 มีจำนวน 45,051.73 ล้านบาท แบ่งได้เป็นรายจ่ายลงทุนร้อยละ 93 รายจ่ายประจำร้อยละ 7

แนบภูมิ - โครงสร้างงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2550

โดยในส่วนของรายจ่ายลงทุน (93%) แยกเป็นกลุ่ม 5 กลุ่มงาน คือ

- ❖ กลุ่มงานจัดซื้อจัดจ้าง (ใหม่) ร้อยละ 33
- ❖ กลุ่มงานผู้กัณฑ์เดิม ร้อยละ 49
- ❖ กลุ่มงานจัดกรรมสิทธิ์ที่ดิน ร้อยละ 4
- ❖ กลุ่มงานดำเนินการเอง ร้อยละ 3
- ❖ กลุ่มรายจ่ายลงทุนอื่น ๆ ร้อยละ 4

ทั้งนี้ ได้กำหนดแนวทางในการดำเนินการและเจ้าภาพที่เกี่ยวข้องไว้ ดังนี้

รายการงบประมาณ	หน่วยงาน	วิธีดำเนินการ
รายจ่ายประจำ 3,111.920 ลบ.(7%)	ทุกหน่วยงานในสังกัด	➢เบิกจ่ายตามกำหนดเวลา
งานจัดกรรมสิทธิ์ที่ดิน 1,631.000 ลบ.(4%)	-สำนักจัดกรรมสิทธิ์ -สำนักทางหลวง -แขวงการทาง	➢ดำเนินการเบิกจ่ายได้ตาม พ.ร.ฎ. ที่ออกไว้
ผูกพันเดิม 22,274.530 ลบ.(49%)	- สำนักก่อสร้างทาง 1-3 - สำนักก่อสร้างสะพาน - สำนักสำรวจออกแบบ - สำนักวางแผน	➢ มีสัญญาแล้ว ➢ เบิกจ่ายตามผลการดำเนินงานของผู้รับจ้าง ➢ เร่งรัดการดำเนินงานของผู้รับจ้าง ➢ ประสานงานแก้ไขปัญหากรรมสิทธิ์ที่ดิน รื้อย้าย สาธารณูปโภค ฯลฯ (สาเหตุการเบิกจ่ายล่าช้า)
งบดำเนินการเอง 1,552.565 ลบ.(3%)	- ศูนย์สร้างทาง 8 ศูนย์ - ศูนย์สะพาน 4 ศูนย์	➢ งานปีเดียว ➢ เตรียมความพร้อมของแผนงาน ➢ เร่งรัดการดำเนินงาน
งานจัดซื้อจัดจ้าง (ใหม่) 14,767.284 ลบ. (33%)	- สำนักก่อสร้างทาง 1-3 - สำนักก่อสร้างสะพาน - สำนักวางแผน - สำนักสำรวจออกแบบ - สำนักบริหารบำรุงทาง - สำนักธรรมาภิบาล - สำนักทางหลวง - แขวงการทาง	➢ เตรียมความพร้อมแบบและกรรมสิทธิ์ที่ดิน ➢ เตรียมความพร้อมของแผนงาน ➢ เร่งรัดการจัดซื้อจัดจ้าง (ก่อนนี้ผูกพัน) ➢ การติดตามประเมินผล ชมเชยผลการดำเนินงาน

2. แต่งตั้งคณะกรรมการเร่งรัดติดตามการใช้จ่ายงบประมาณ โดยมีองค์ประกอบ
ของคณะกรรมการ ดังนี้

- อธิบดีกรมทางหลวง เป็นประธาน
- รองอธิบดี และผู้อำนวยการสำนักทุกสำนัก เป็นคณะกรรมการ
 - เพื่อติดตามรายละเอียดการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ และการก่อสร้าง
 - เพื่อติดตามปัญหา และอุปสรรคการดำเนินงานของแต่ละโครงการ
 - ประชุม 1 ครั้ง/เดือน หรือเวทีพิเศษเฉพาะกลุ่มที่มีปัญหา
- ผู้แทนกรมทางหลวง ประชุมร่วมกับคณะกรรมการฯ ของกระทรวงคมนาคม และรัฐบาล เพื่อรับทราบแนวทางปฏิบัติ และผลักดันผลการเบิกจ่ายในภาพรวม โดยจะใช้คณะกรรมการฯ ที่แต่งตั้งขึ้นนี้ เป็นกลไกขับเคลื่อนในการติดตามการใช้จ่ายเงินงบประมาณ

3. การแก้ไขปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินงาน

กรมทางหลวงได้สรุปปัญหา และอุปสรรค ตลอดจนถึงแนวทางแก้ไขปัญหา ดังนี้

ปัญหา / อุปสรรค	แนวทางการแก้ไขปัญหา
<p>การจัดกรรมสิทธิ์ที่ดินสำหรับการก่อสร้างโครงการก่อสร้างล่าช้าเนื่องจากปัญหาการจัดกรรมสิทธิ์ที่ดิน อาทิเช่น พื้นที่ที่ได้รับมอบไม่ต่อเนื่อง ส่งผลให้ไม่สามารถดำเนินการก่อสร้างได้ ฯลฯ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ตรวจสอบเขตทางก่อนออกแบบ กำหนดรูปแบบการก่อสร้างที่เหมาะสม เพื่อลดความจำเป็นในการจัดกรรมสิทธิ์ที่ดิน ▪ ดำเนินการจัดกรรมสิทธิ์ที่ดินให้แล้วเสร็จก่อนเริ่มก่อสร้าง ▪ จัดสรรงบประมาณจัดกรรมสิทธิ์ที่ดินตามลำดับความจำเป็น ▪ ดำเนินการบริหารงบประมาณจากโครงการที่มีความล่าช้า ฯลฯ เพื่อมาค้ำหนุนการจัดกรรมสิทธิ์ให้แล้วเสร็จโดยเร็ว ▪ เจรจาดำเนินการกับเจ้าของที่ดินเพื่อเข้าดำเนินการก่อน ▪ ปรับปรุงรูปแบบการก่อสร้าง เพื่อหลีกเลี่ยงการเวนคืนที่ดิน ในกรณีที่ไม่สามารถจัดกรรมสิทธิ์ได้ หรือต้องใช้เวลาอันเกินควร
<p>การรื้อย้ายสาธารณูปโภคที่ติดขัดการก่อสร้าง การรื้อย้ายสาธารณูปโภค เป็นไปด้วยความล่าช้า ส่งผลให้การก่อสร้างล่าช้า</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ประสานงานกับหน่วยงานสาธารณูปโภคตั้งแต่ขั้นตอนการสำรวจออกแบบ และแจ้งให้ดำเนินการรื้อย้ายตั้งแต่ทราบว่าเป็นอุปสรรคต่อการก่อสร้าง ▪ ขอความอนุเคราะห์ให้หน่วยงานสาธารณูปโภคปฏิบัติตามเงื่อนไขการขออนุญาตใช้เขตทางอย่างเคร่งครัด มีบทลงโทษปรับ หากเป็นเหตุให้งานก่อสร้างล่าช้ากว่าสัญญา ▪ ปรับปรุงรูปแบบก่อสร้าง เพื่อเลี่ยงการรื้อย้าย

ปัญหา / อุปสรรค	แนวทางการแก้ไขปัญหา
<p>ผู้รับจ้างขาดเงินทุนหมุนเวียน ทางการเงิน</p> <p>ผู้รับจ้างขาดเงินทุนหมุนเวียน ทำให้การก่อสร้างล่าช้าไม่ เป็นไปตามสัญญา ทำให้เกิดปัญหาการจราจรใช้รถใช้ถนน และ เป็นสาเหตุของการร้องเรียน</p>	<p>สาธารณูปโภค ในกรณีที่การรื้อย้ายใช้เวลานานเกินควร</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ กำหนดคุณสมบัติพิเศษของผู้รับเหมาที่มีศักยภาพ เพียงพอสำหรับการก่อสร้าง โดยเฉพาะทางที่มีความสำคัญเร่งด่วน และการจราจรหนาแน่น ■ ในกรณีที่ผู้รับจ้างทางการเงิน ให้หน่วยงานดำเนินการเองของ กรมทางหลวง (ศูนย์สร้างทางฯ ศูนย์สร้างและบูรณะ สะพาน) เข้าดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว ■ ประสานกับตำรวจจราจรท้องที่เพื่ออำนวยความสะดวก ระหว่างการก่อสร้าง

4. การบริหารเงินเหลือจ่าย

กรมทางหลวงมีการบริหารเงินเหลือจ่าย เพื่อนำไปใช้ในรายการดังต่อไปนี้

- งานดำเนินการที่สามารถเบิกจ่ายได้เร็วกว่าแผน
- เงินชดเชยค่างานสิ่งก่อสร้างตามสัญญา (ค่า K)
- งานที่ค่างานเพิ่มขึ้นมากกว่างบประมาณที่ได้รับจัดสรร
- งานจัดการกรรมสิทธิ์ที่ดิน เพื่อให้การก่อสร้างดำเนินการต่อไปได้ ไม่ล่าช้า ซึ่งจะส่งผลถึงการเบิกจ่ายต่อไป
- งานแก้ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน

5. การปรับแผนการใช้จ่ายเงินงบประมาณ

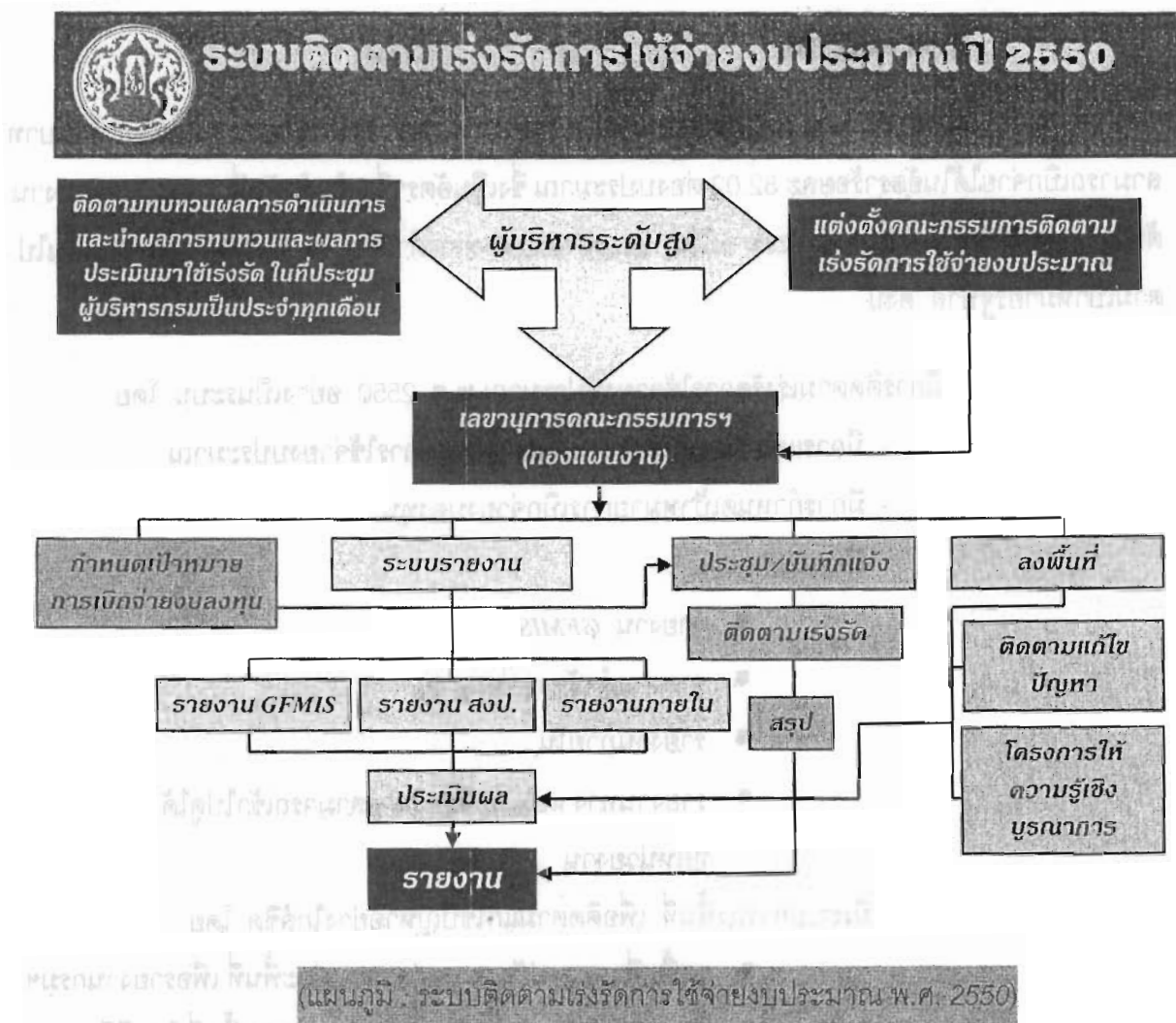
- ปรับตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 10 เมษายน 2550
- ทบทวนแผนการปฏิบัติงาน และแผนการใช้จ่ายงบประมาณ
- การปรับแผนการใช้จ่าย จำนวน 2 ครั้ง วงเงินประมาณ 2,900 ล้านบาท

- งานดำเนินการที่เบิกจ่ายได้เร็วกว่าแผน
- เงินชดเชยค่างานสิ่งก่อสร้างตามสัญญา (ค่า K)
- งานที่ค่างานเพิ่มขึ้นมากกว่างบประมาณที่ได้รับจัดสรร
- งานจัดการกรรมสิทธิ์ที่ดิน เพื่อให้การก่อสร้างดำเนินการต่อไปได้ ไม่ล่าช้า ซึ่งจะส่งผลถึงการเบิกจ่ายต่อไป
- งานแก้ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน

กรมชลประทาน

กรมชลประทาน เป็นหน่วยงานที่ได้รับงบประมาณในปี 2550 จำนวน 33,835.57 ล้านบาท สามารถเบิกจ่ายได้ในอัตราร้อยละ 82.02 ต่อบประมาณ ซึ่งเป็นอัตราที่สูงในลำดับที่ 3 จาก 3 หน่วยงานต้นแบบ โดยวิทยาการของกรมชลประทานได้นำเสนอถึงแนวทางการดำเนินงาน เพื่อให้การเบิกจ่ายเป็นไปตามเป้าหมายรัฐบาล ดังนี้

1. มีการติดตามเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณ พ.ศ. 2550 อย่างเป็นระบบ โดย
 - มีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณ
 - มีการกำหนดเป้าหมายการเบิกจ่ายงบลงทุน
 - มีระบบรายงาน
 - รายงาน *GFMS*
 - รายงานสำนักงบประมาณ
 - รายงานภายใน
 - รายงานทาง *website* ที่ผู้บริหารสามารถเข้าไปดูได้ทุกหน่วยงาน
 - มีระบบการลงพื้นที่ เพื่อติดตามแก้ไขปัญหาอย่างใกล้ชิด โดย
 - ลงพื้นที่และสรุปปัญหา อุปสรรค แต่ละพื้นที่ เพื่อรายงานกรมฯ
 - มีโครงการให้ความรู้เชิงบูรณาการ ขณะลงพื้นที่ โดยมีทีมงานจากหน่วยงานกลางที่เกี่ยวข้องภายในกรมฯ ลงพื้นที่ไปให้ความรู้
 - มีระบบจูงใจ โดยการให้รางวัลสำหรับหน่วยงานที่นำความรู้เกี่ยวกับการเร่งรัดการเบิกจ่ายมาทำ *KM* และ *PMQA*
 - มีระบบติดตามผลการดำเนินงาน และนำผลของการติดตามมาทบทวนและประเมินผล เพื่อใช้ในการติดตามเร่งรัดฯ เสนอในที่ประชุมผู้บริหารกรมฯ

2. มีการจัดแยกกลุ่มปัญหา อุปสรรค ในการดำเนินงาน และการเบิกจ่ายงบประมาณ พร้อมทั้งกำหนดแนวทางแก้ไข และข้อเสนอแนะ

2.1 ปัญหา อุปสรรค

- ด้านการเตรียมความพร้อม
- ด้านกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง / ด้านพัสดุ
- ด้านกระบวนการงบประมาณ
- ด้านความชำนาญงานของบุคลากร
- ด้านการก่อสร้าง
- ด้านผู้รับจ้าง

2.2 แนวทางแก้ไข และข้อเสนอแนะ

- ตรวจสอบหลักฐานความพร้อมของงาน/โครงการ ที่จะขอตั้งงบประมาณ ให้ครบถ้วนก่อนการอนุมัติ เช่น กรรมสิทธิ์ที่ดิน การขออนุญาตใช้พื้นที่ป่า การสำรวจออกแบบ

- จัดประชุมสัมมนาให้ความรู้กับเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องให้รู้ถึงขั้นตอนในการเตรียมความพร้อม และเร่งรัดกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
- แต่งตั้งคณะทำงานติดตามเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณระดับสำนัก/กอง
- ปรับแผนการดำเนินงาน/โครงการ ให้สอดคล้องกับมาตรการของรัฐบาล
- ตรวจสอบความพร้อม/ศักยภาพของผู้รับจ้างในทุก ๆ ด้าน เช่น สภาพคล่อง เครื่องมือ บุคลากร ความรู้ ทักษะ ความสามารถ ความรับผิดชอบ

2.3 ปัญหา อุปสรรค เจือจาง หรือข้อติดขัดในกฎ ระเบียบ ที่ส่งผลให้การเบิกจ่ายงบประมาณล่าช้า

- การจัดหาโดยเปิดโอกาสให้บุคคลภายนอก หรือหน่วยงานภายนอก เข้ามาส่วนร่วมในการจัดหาด้วย ทำให้ไม่สามารถควบคุมระยะเวลาดำเนินการได้
- แนวทางปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ยังไม่ชัดเจน หน่วยงานผู้กำกับดูแลระเบียบ (กรมบัญชีกลาง) ไม่สามารถให้คำชี้แจงหรือแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างดำเนินการได้อย่างรวดเร็ว
- ระเบียบพัสดุฯ ปี 2549 กำหนดให้การจัดหาตามระเบียบฯ นี้ ต้องมีการเผยแพร่ TOR และเอกสารประกวดราคา ผ่านเว็บไซต์ของกรมบัญชีกลาง และของหน่วยงาน
- ระเบียบพัสดุฯ ปี 2549 กำหนดให้ผู้ขาย/ผู้รับจ้าง สามารถอุทธรณ์ในกระบวนการดำเนินการหลายขั้นตอน
- ขั้นตอนการพิจารณาผลการดำเนินการอนุมัติสั่งซื้อสิ่งจ้าง ต้องเสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก่อน จึงจะสามารถทำสัญญา ก่อหนี้ผูกพันได้

ซึ่งจากปัญหาอุปสรรคข้างต้น ได้มีแนวทางแก้ไข โดยมติที่ประชุมคณะกรรมการติดตามเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณภาครัฐ ซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรี (นายโฆสิต บันเปี่ยมวัชฎ์) เป็นประธาน ได้ให้กรมบัญชีกลางรับปัญหา อุปสรรค ที่ส่วนราชการเสนอไปดำเนินการ โดยกรมบัญชีกลางได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ซึ่งมีมติให้ผ่อนผันการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2549

4. แนวทางในการขับเคลื่อนมาตรการเร่งรัดการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2551

จากการศึกษาถึงแนวปฏิบัติที่ทำให้กรมทางหลวงชนบท กรมทางหลวง และกรมชลประทาน ประสบผลสำเร็จในการเร่งรัดการเบิกจ่ายเงินงบประมาณในปี 2550 แล้ว สามารถวิเคราะห์ และสังเคราะห์ เพื่อกำหนดเป็นแนวทางการขับเคลื่อนมาตรการเร่งรัดการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 ได้ดังนี้

1. แนวทางในการวางแผนและเตรียมความพร้อมการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ
2. การวางระบบติดตามการเร่งรัดการใช้จ่ายเงินงบประมาณ
3. การจัดแยกกลุ่มปัญหา อุปสรรค ที่พบบ่อย และกำหนดแนวทางแก้ไข
4. การบริหารการเบิกจ่ายงบประมาณ
5. การติดตาม การประเมินผล และการจูงใจ

1. แนวทางการวางแผนและเตรียมความพร้อมการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ

1.1 การจัดกลุ่มของงบประมาณ เพื่อพิจารณาจัดลำดับความสำคัญในการเตรียมความพร้อมเร่งรัดการเบิกจ่าย โดยเฉพาะงบลงทุนที่มีจำนวนเงินงบประมาณซึ่งมีนัยสำคัญที่จะส่งผลกับการเบิกจ่ายในภาพรวม โดยจัดกลุ่มเป็น

- งบผูกพันเดิม
- งบที่ดำเนินการเอง
- งบที่เบิกจ่ายในลักษณะประจำ
- ค่าเวนคืนที่ดิน
- รายการใหม่
- รายจ่ายลงทุนอื่น ๆ

1.2 พิจารณาถึงศักยภาพการเบิกจ่ายของหน่วยงานภายใน โดยนำผลการเบิกจ่ายเงินงบประมาณปีก่อน มาประกอบการพิจารณาในการวางแผน

1.3 ให้มีการเบิกจ่ายตามจริง และกำหนดแนวทางในการดำเนินการ พร้อมทั้งกำหนดเจ้าภาพที่เกี่ยวข้องแต่ละกลุ่มของงบประมาณที่จัดแยกไว้

1.4 การเตรียมความพร้อมในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

- ตรวจสอบหลักฐานความพร้อมของงาน/โครงการ ที่จะขอตั้งงบประมาณ ให้ครบถ้วนก่อนการอนุมัติ เช่น กรรมสิทธิ์ที่ดิน การขออนุญาตใช้พื้นที่ป่า การสำรวจออกแบบ
- จัดประชุมสัมมนาให้ความรู้กับเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องให้รู้ถึงขั้นตอนในการเตรียมความพร้อม และเร่งรัดกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
- แต่งตั้งคณะทำงานติดตามเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณระดับสำนัก/กอง
- ปรับแผนการดำเนินงาน/โครงการ ให้สอดคล้องกับมาตรการของรัฐบาล
- ตรวจสอบความพร้อม/ศักยภาพของผู้รับจ้างในทุก ๆ ด้าน เช่น สภาพคล่อง เครื่องมือ บุคลากร ความรู้ ทักษะ ความสามารถ ความรับผิดชอบ

2. การวางระบบติดตามการเร่งรัดการใช้จ่ายเงินงบประมาณ

2.1 มีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามเร่งรัดการใช้จ่ายเงินงบประมาณ โดยมีอธิบดี เป็นประธาน รองอธิบดีและหัวหน้าหน่วยงานภายในทุกหน่วยงาน เป็นกรรมการ เพื่อติดตามรายละเอียดการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ และการก่อกวนผู้กักเงิน และเพื่อติดตามปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงานของแต่ละโครงการ โดยจัดให้มีการประชุม 1 ครั้ง/เดือน หรือมีเวทีพิเศษเฉพาะกลุ่มที่มีปัญหา

2.2 มีการกำหนดเป้าหมายการเบิกจ่ายงบลงทุน

2.3 มีระบบการรายงานทาง website ที่ผู้บริหารสามารถเข้าไปดูได้ทุกหน่วยงาน ทำให้เกิดการเปรียบเทียบ และแรงจูงใจ

2.4 มีระบบการลงพื้นที่เพื่อติดตามแก้ไขปัญหาอย่างใกล้ชิด สรุปปัญหาอุปสรรคของแต่ละพื้นที่ เพื่อรายงานกรมฯ และร่วมกันแก้ไขปัญหา

3. การจัดแยกกลุ่มปัญหา อุปสรรค ที่พบบ่อย และกำหนดแนวทางแก้ไข เช่น

- 3.1 ปัญหาข้อติดขัดในกฎ ระเบียบ
- 3.2 ปัญหาเกี่ยวกับกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง
- 3.3 ปัญหาการจัดกรรมสิทธิ์ที่ดิน
- 3.4 ปัญหาการรื้อย้ายสาธารณูปโภคที่ติดขัดการก่อสร้าง
- 3.5 ปัญหาผู้รับจ้างขาดเงินทุนหมุนเวียน ทางการเงิน

ปัญหา/อุปสรรค	แนวทางแก้ไขปัญหา
<p>3.1 ข้อติดขัดในกฎ ระเบียบ ที่ส่งผลให้การเบิกจ่ายเงินงบประมาณล่าช้า</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ การจัดหาโดยเปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกหรือหน่วยงานภายนอก เข้ามาส่วนร่วมในการจัดหาด้วย ทำให้ไม่สามารถควบคุมระยะเวลาดำเนินการได้ ○ แนวทางปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ยังไม่ชัดเจน หน่วยงานผู้กำกับดูแลระเบียบ (กรมบัญชีกลาง) ไม่สามารถให้คำชี้แจง หรือแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างดำเนินการได้อย่างรวดเร็ว ○ ระเบียบพัสดุฯ ปี 2549 กำหนดให้การจัดหาตามระเบียบฯ นี้ ต้องมีการเผยแพร่ TOR และเอกสารประกวดราคา ผ่านเว็บไซต์ของกรมบัญชีกลาง และของหน่วยงาน ○ ระเบียบพัสดุฯ ปี 2549 กำหนดให้ผู้ขาย/ผู้รับจ้าง สามารถอุทธรณ์ในกระบวนการดำเนินการหลายขั้นตอน ○ ขั้นตอนการพิจารณาผลการดำเนินการอนุมัติสั่งซื้อสั่งจ้าง ต้องเสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก่อน จึงจะสามารถทำสัญญาก่อนนี้ผูกพันได้ 	<p>3.1 มติที่ประชุมคณะกรรมการติดตามเร่งรัดการใช้จ่ายเงินงบประมาณภาครัฐ ซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรี(นายโสมสิต บัณฑิตราษฎร์) เป็นประธาน ได้ให้กรมบัญชีกลางรับปัญหาอุปสรรค ที่ส่วนราชการเสนอไปดำเนินการ โดยกรมบัญชีกลางได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ซึ่งมีมติให้ผ่อนผันการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2549</p>

ปัญหา/อุปสรรค	แนวทางแก้ไขปัญหา
<p>3.2 <u>กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง / ด้านพัสดุ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างรายการใหม่ล่าช้า ซึ่งปัญหาส่วนใหญ่เกิดจากความไม่พร้อมของหน่วยงานเอง 	<p>3.2 <u>ดำเนินการเตรียมความพร้อมในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง คือ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ ตรวจสอบหลักฐานความพร้อมของงาน/โครงการที่จะขอตั้งงบประมาณให้ครบถ้วนก่อนการอนุมัติ เช่น กรรมสิทธิ์ที่ดิน การขออนุญาตใช้พื้นที่ป่า การสำรวจออกแบบ ○ จัดประชุมสัมมนาให้ความรู้กับเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องให้รู้ถึงขั้นตอนในการเตรียมความพร้อม และเร่งรัดกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ○ แต่งตั้งคณะทำงานติดตามเร่งรัดการใช้จ่ายเงินงบประมาณระดับสำนัก/กอง ○ ปรับแผนการดำเนินงาน/โครงการ ให้สอดคล้องกับมาตรการของรัฐบาล ○ ตรวจสอบความพร้อม/ศักยภาพของผู้รับจ้างในทุก ๆ ด้าน เช่น สภาพคล่อง เครื่องมือบุคลากร ความรู้ ทักษะ ความสามารถ ความรับผิดชอบ
<p>3.3 <u>การจัดกรรมสิทธิ์ที่ดินสำหรับการก่อสร้าง</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ โครงการก่อสร้างล่าช้าเนื่องจากปัญหาการจัดกรรมสิทธิ์ที่ดิน อาทิเช่น พื้นที่ที่ได้รับมอบไม่ต่อเนื่อง ส่งผลให้ไม่สามารถดำเนินการก่อสร้างได้ ฯลฯ 	<p>3.3 <u>ดำเนินการโดย</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ ตรวจสอบเขตทางก่อนออกแบบ กำหนดรูปแบบการก่อสร้างที่เหมาะสม เพื่อลดความจำเป็นในการจัดกรรมสิทธิ์ที่ดิน ○ ดำเนินการจัดกรรมสิทธิ์ที่ดินให้แล้วเสร็จก่อนเริ่มก่อสร้าง ○ จัดสรรงบประมาณจัดกรรมสิทธิ์ที่ดินตามลำดับความจำเป็น ○ ดำเนินการบริหารงบประมาณจากโครงการที่มีความล่าช้า ฯลฯ เพื่อมาดำเนินการจัดกรรมสิทธิ์ให้แล้วเสร็จโดยเร็ว ○ เจรจาทอรองกับเจ้าของที่ดินเพื่อเข้าดำเนินการก่อน

ปัญหา/อุปสรรค	แนวทางแก้ไขปัญหา
<p>3.4 การรื้อย้ายสาธารณูปโภคที่ติดขัดการก่อสร้าง</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ การรื้อย้ายสาธารณูปโภค เป็นไปด้วยความล่าช้า ส่งผลให้การก่อสร้างล่าช้า 	<p>3.4 ดำเนินการโดย</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ ปรับปรุงรูปแบบการก่อสร้าง เพื่อหลีกเลี่ยงการเวนคืนที่ดิน ในกรณีที่ไม่สามารถจัดกรรมสิทธิ์ได้ หรือต้องใช้เวลาอันยาวนานเกินควร ○ ประสานงานกับหน่วยงานสาธารณูปโภค ตั้งแต่ขั้นตอนการสำรวจออกแบบ และแจ้งให้ดำเนินการรื้อย้ายตั้งแต่ทราบว่าเป็นอุปสรรคต่อการก่อสร้าง ○ ขอความอนุเคราะห์ให้หน่วยงานสาธารณูปโภคปฏิบัติตามเงื่อนไขการขออนุญาตใช้เขตทางอย่างเคร่งครัด มีบทลงโทษปรับ หากเป็นเหตุให้งานก่อสร้างล่าช้ากว่าสัญญา ○ ปรับปรุงรูปแบบก่อสร้าง เพื่อเลี่ยงการรื้อย้ายสาธารณูปโภค ในกรณีที่การรื้อย้ายใช้เวลาอันยาวนานเกินควร
<p>3.5 ผู้รับจ้างขาดเงินทุนหมุนเวียน ทางการเงิน</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ ผู้รับจ้างขาดเงินทุนหมุนเวียน ทำให้การก่อสร้างล่าช้าไม่เป็นไปตามสัญญา ทำให้เกิดปัญหาการใช้รถใช้ถนน และเป็นสาเหตุของการร้องเรียน 	<p>3.5 ดำเนินการโดย</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ กำหนดคุณสมบัติพิเศษของผู้รับเหมาที่มีศักยภาพเพียงพอสำหรับการก่อสร้าง โดยเฉพาะทางที่มีความสำคัญเร่งด่วน และการจราจรหนาแน่น ○ ในกรณีผู้รับจ้างทางการเงิน ให้นำหน่วยงานดำเนินการเองของกรมทางหลวง (ศูนย์สร้างทางฯ ศูนย์สร้างและบูรณะสะพาน) เข้าดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว ○ ประสานกับตำรวจจราจรท้องที่เพื่ออำนวยความสะดวกระหว่างการก่อสร้าง

4. การบริหารการเบิกจ่ายงบประมาณ

4.1 การโอนเงินงบประมาณของรายการที่ไม่สามารถเบิกจ่ายได้ทันภายในปีงบประมาณ ไปให้กับรายการที่สามารถเบิกจ่ายได้เร็วกว่าแผน

4.2 การบริหารเงินเหลือจ่าย เพื่อนำไปใช้ในรายการต่อไป

- งานดำเนินการที่สามารถเบิกจ่ายได้เร็วกว่าแผน
- เงินชดเชยค่างานสิ่งก่อสร้างตามสัญญา (ค่า K)
- งานที่ค่างานเพิ่มขึ้นมากกว่างบประมาณที่ได้รับจัดสรร
- งานจัดการกรรมสิทธิ์ที่ดิน เพื่อให้การก่อสร้างดำเนินการต่อไปได้ไม่ล่าช้า ซึ่งจะส่งผลถึงการเบิกจ่ายต่อไป
- งานแก้ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน

4.3 การปรับแผนการใช้จ่ายเงินงบประมาณ

- ปรับตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 10 เมษายน 2550
- ทบทวนแผนการปฏิบัติงาน และแผนการใช้จ่ายงบประมาณ
- การปรับแผนการใช้จ่ายตามแนวทางในข้อ 4.2 ข้างต้น

5. การติดตาม การประเมินผล และการจูงใจ

5.1 มีการติดตามผลการดำเนินงาน และนำผลของการติดตามมาทบทวนและประเมินผลเพื่อใช้ในการติดตามเร่งรัดการเบิกจ่ายฯ เสนอต่อที่ประชุมผู้บริหารเป็นประจำทุกเดือน

5.2 มีโครงการให้ความรู้เชิงบูรณาการเกี่ยวกับการเร่งรัดการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ โดยทีมงานจากหน่วยงานกลางที่เกี่ยวข้องภายในส่วนราชการ และมีการจูงใจโดยการให้รางวัลสำหรับหน่วยงานที่สามารถนำความรู้ดังกล่าวมาทำ Knowledge Management และ PIQA ให้แก่หน่วยงานนั้น ๆ

5. บทสรุปและข้อเสนอแนะ

งบประมาณรายจ่าย ถือเป็นเครื่องมือทางการคลังที่มีความสำคัญของรัฐบาล ในการพัฒนาและรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยนอกจากจะช่วยผลักดันการดำเนินงาน ตามแผนงาน โครงการต่างๆ ให้เป็นไปในทิศทางและแนวนโยบายที่รัฐบาลกำหนด การเร่งรัดการดำเนินงาน และการใช้จ่ายเงินงบประมาณ เพื่อเพิ่มการใช้จ่ายเงินของรัฐเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจ จะมีส่วนช่วยให้การฟื้นตัวทางเศรษฐกิจของประเทศเป็นไปอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง ดังนั้น ในช่วงตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2545 จนถึงปัจจุบัน รัฐบาลจึงให้ความสำคัญต่อการติดตามเร่งรัดการใช้จ่ายเงินงบประมาณอย่างมาก เพื่อให้การใช้จ่ายเงินงบประมาณเป็นกลไกสำคัญในการเพิ่มอุปสงค์ในประเทศและช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศไทยให้มีเสถียรภาพ และเติบโตอย่างต่อเนื่อง

การดำเนินงานเพื่อให้ได้มาซึ่งองค์ความรู้ด้านการเร่งรัดการเบิกจ่ายเงินจากหน่วยงานต้นแบบ (Best Practice) กรมบัญชีกลางได้จัดโครงการสัมมนาเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการติดตามเร่งรัดการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ ให้ได้ตามเป้าหมายของรัฐบาล ในวันที่ 19 พฤศจิกายน 2550 โดยมีกรมทางหลวงชนบท กรมทางหลวง และกรมชลประทาน เป็นหน่วยงานต้นแบบ เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่มีอัตราการเบิกจ่ายสูง เป็นไปตามเป้าหมายของรัฐบาล และได้คัดเลือกหน่วยงานที่ได้รับงบประมาณรายจ่ายบดงทุน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 ตั้งแต่ 300 ล้านบาท ขึ้นไป ประมาณ 30 หน่วยงาน เพื่อมารับฟังแนวทางปฏิบัติที่ประสบผลสำเร็จของหน่วยงานต้นแบบ พร้อมทั้งให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ

จากผลของการศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์ ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไขของปีที่ผ่านมา และองค์ความรู้จากแนวปฏิบัติ ปัญหา อุปสรรค แนวทางแก้ไข ตลอดจนกลยุทธ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องจากหน่วยงานต้นแบบทั้ง 3 หน่วยงาน ที่ได้จากการสัมมนาเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการติดตามเร่งรัดการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ กรมบัญชีกลางได้นำมาสังเคราะห์เป็นแนวทางการขับเคลื่อนมาตรการเร่งรัดการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 นอกจากจะเป็นการสร้างองค์ความรู้ด้านการเร่งรัดการเบิกจ่ายเงินงบประมาณจากหน่วยงานต้นแบบ (Best Practice) ให้กับบุคลากรของกรมบัญชีกลาง และหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ ไว้เป็นแนวทางในการเบิกจ่ายเงินงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพแล้ว ยังทำให้กรมบัญชีกลางสามารถรวบรวมองค์ความรู้ต่าง ๆ ที่ได้รับ มาจัดทำเป็นคู่มือเพื่อเผยแพร่ให้แก่หน่วยงานต่าง ๆ อย่างทั่วถึง เป็นประโยชน์แก่ระบบราชการโดยรวมอย่างยิ่ง

นอกจากนั้น เนื่องจากผลของการศึกษาโดยใช้แนวคิดของการจัดการความรู้ ซึ่งมีเครื่องมือดำเนินการคือ การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และรวบรวมแนวทางปฏิบัติที่ประสบผลสำเร็จของหน่วยงานต้นแบบ (*Best Practice*) สามารถนำเอาประสบการณ์จริงของหน่วยงานต้นแบบมาสังเคราะห์และตกผลึกจนได้แนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศ ซึ่งเป็นการเพิ่มคุณค่าขององค์ความรู้ที่มีประโยชน์ ดังนั้น จึงเห็นสมควรขยายผลของการค้นหาหน่วยงานที่เป็นต้นแบบ (*Best Practice*) และถ่ายทอดให้กับกลุ่มเป้าหมายอื่น ๆ ให้ทั่วถึงต่อไป แต่เนื่องจากส่วนราชการ และหน่วยงานภาครัฐทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคมีเป็นจำนวนมาก กรมบัญชีกลางจึงให้มีการจัดการความรู้ลงสู่หน่วยงานระดับพื้นที่ เช่น สำนักงานคลังเขต และสำนักงานคลังจังหวัด เพื่อไปสนับสนุนให้ส่วนราชการดำเนินการโดยใช้แนวทางที่กรมบัญชีกลางจัดทำ เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในส่วนราชการ และระหว่างส่วนราชการ ให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ในวงกว้าง และหมุนเวียนต่อไป ซึ่งเป็นกระบวนการเปลี่ยนสถานะระหว่างความรู้ที่เป็น *Tacit Knowledge* และ *Explicit Knowledge* ซึ่งมีเป้าหมายอยู่ที่การนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติจริงต่อไป